

Tampereen Sähkölaitos, markkinoilla toimimisen vakuudet talveksi 2022-2023

Pyyntö takaukselle

Perustuen yhtiön lokakuun alussa 2022 tekemään arvioon vakuuksista poikkeukselliselle talvelle 2022-23 Tampereen Sähkölaitos pyytää Tampereen kaupungilta 150 M€:n takausta toimintakyvyn säilyttämiseksi kaikissa olosuhteissa.

Taustaa

Tampereen Sähkölaitos toimii sähkömarkkinoilla tuottajana ja hankkijana. Sähkömarkkinoilla toimiminen edellyttää vakuuksia, joilla suojellaan sekä markkinapaikkaa että markkinapaikan käyttäjiä. Sähkölaitos toimii myös kaasumarkkinoilla hankkijana. Vakuuksien antaminen on perusedellytys markkinoilla toimimiseen ja tulevana talvena varsinkin sähkö korkea hinta voi vaikuttaa vakuusmäärän kasvamiseen nopealla aikavälillä. Tähän tulee varautua.

Vakuuksia annetaan eri markkinapaikkoihin.

- 1) Johdannaismarkkina. Vakuus vaaditaan, kun energiayhtiö myy tulevaisuuden sähkötoimituksia pörssin johdannaismarkkinoilla. Sähköpörssin sääntöjen mukaan myyjän on toimitettava vakuus siltä varalta, että se ei pystyisi toimittamaan lupaamaansa sähköä. Vakuudella ostaja voi hankkia tarvitsemansa sähkön markkinoilta. Vakuuden suuruus elää päivittäin ja määräytyy sähkön myyntihinnan ja markkinahinnan erotuksena. Vakuuden määrää puolestamme asettaa pankki, joka toimii selvityspankkina Sähkölaitoksen ja johdannaismarkkinan välillä.
- 2) Vuorokausimarkkina, fyysinen toimitus. Vakuus vaaditaan kulloisenkin sähkön markkinahinnan mukaan erillisen kaavan mukaan laskettuna. Laskennassa on useampi komponentti, joista merkittävin on viikon suurin lasku, joka pitää sisällään kolmen päivän sähkön oston. Vakuutta tarvitaan, jos toimija ei voikaan toimittaa sähköä markkinapaikalle tai kuluttaa enemmän kuin oli ostanut eikä pysty korvaavaa energiaa hankkimaan. Vakuusvaade nousee sähkön hinnan noustessa.
- 3) Taseselvityksen edellyttämä vakuus. Pohjoismaiden tasehallinnan selvitysyhtiö eSett vakuuteen (pankkitakaus + tili) vaikuttaa eniten tasesähkön toteutunut tuntikeskihinta 7 vuorokaudelta. Tasesähkön markkina toimii niin, että toimijoiden ennustaessaan omaa tuotantoaan tai omaa kulutustaan väärin, ennustevirheen mukainen sähkö toimitetaan hetkellisesti säätövoiman määrittämän hintatason mukaisesti. Säätövoimaa tarjotaan kantaverkkoyhtiön markkinapaikalla.
- 4) Kaasupörssin vaatima vakuus. Kaasun hinnan tai ostovolyymin noustessa on asetettava lisää vakuutta, jotta kaupankäyntiä voi jatkaa.

Olemme arvioineet poikkeuksellisena ensi talvena vaadittavaa vakuutta eri uhkaskenaarioiden avulla. Suuruusluokkana uhkakokonaisuudelle saimme varovaisuusperiaatteen mukaisesti noin 150 M€ vakuustason.